

Solidní (ne)jistota pana ministra

2.8.2022 - Jan Doležal | Agrární komora ČR

Nejdříve k cenám. Ty zemědělci neurčují, většinou totiž produkují surovinu k dalšímu zpracování. Přímou do maloobchodu zemědělci dodávají přibližně 3-5 procent položek, typicky jde o ovoce, zeleninu nebo třeba brambory. Ani tam však neexistuje způsob, jak by se mohli dohodnout s obchodem na koncové ceně pro zákazníka. To zcela odporuje tržnímu prostředí. A to tu samozřejmě existuje. Zpracovatelé, stejně jako obchodní řetězce, mají vždy na jednotném trhu možnost dovézt si suroviny pro zpracování, případně hotové výrobky (v případě obchodu) bez omezení odkudkoliv za nejlepší cenu. Těžko si lze představit, že v takto konkurenčním prostředí by si čeští zemědělci mohli cokoliv diktovat. Jestli někdo v řetězci určuje cenu jak směrem k zákazníkovi, tak směrem k dodavateli, jsou to obchodní řetězce, které tu s tržním podílem 75 procent mají téměř oligopol.

Zadruhé k zisku. Jednak více než pět měsíců před koncem roku je velmi odvážné predikovat hospodářský výsledek resortu, zvláště v době extrémního růstu nákladů a fluktuace cen komodit, o které sám pan ministr v rozhovoru pro Deník hovoří. A jednak statistika „zisku“ resortu neexistuje. Existuje pouze takzvaný souhrnný zemědělský účet, který je tvořen odhadovanou produkcí vynásobenou odhadovanou cenou, od které se odečtou odhadované náklady. Takovéto statistice nelze říkat zisk. Pokud bychom připustili určitou míru zkreslení kvůli nedostatku přesných údajů, stále hovoříme o zhruba 20 miliardách na 30 tisíc subjektů hospodařících v zemědělství. To je cca 700 tisíc na jeden subjekt. V případě bankovních domů či obchodních řetězců se bavíme o ziscích o několik řádů vyšších.

Navíc i část zisku je nutné investovat. Třeba zemědělská půda není uznatelným daňovým nákladem a zemědělec ji musí kupovat ze zisku. Při dnešních cenách si může koupit maximálně dva hektary ročně, to je u průměrného zemědělce 1/60 výměry. Tomu říkám solidní nejistota podnikání. Ještě že si je jistý alespoň pan ministr. Minimálně ohledně cen potravin uvidíme už za týden.

<https://www.akcr.cz/txt/mf-dnes-solidni-ne-jistota-pana-ministra>